

NORSKÁ ARKTIDA A ANTARKTIDA

ŠPICBERKY - SVALBARD

- Objeveny Islandřany v roce 1194 – Svalbard – Kalde kyster
- Barents 1596 – Spitzbegen, v 1607 Hudson u Špicberk pozoroval velké množství velryb
- Od té doby základna pro lov velryb a ryb pro Holandřany a Angličany, pak základnou pro ruské lovce – kožeřiny, maso. Norové začali využívat Špicberky až na konci 19. století
- Na začátku 20. století objev uhlí, začaly vznikat stabilní osady – Longyearbyen, Pyramiden, Svea, Grumantbyen. Hledání uhlí vedl i ruský polárník a vědec Rusanov
- Nejvyšší hora Newtontoppen – 1713 mnm
- První konflikty týkající se nároku na Špicberky – Rusko nebo Norsko?

SVALBARDTRAKTATEN

- Rusové i Norové si činili nároky na Špicberky, Norům pomohla revoluce v Rusku
- 1920 – Pařížská dohoda – Svalbardtraktaten – dohoda o příslušnosti Špicberk k Norsku, v rámci mírových dohod po WWI
- Norové mají na Špicberky právo a mají nad nimi suverenitu. Státy, které dohodu podepsaly, mohly v okolních mořích lovit a rybařit
- Občané zúčastněných států mají stejná práva na život a podnikání na ostrovech jako Norové (Československo podepsalo v roce 1930)
- Špicberky jsou demilitarizovaná zóna
- Proto mohly vzniknout další ruské těžařské kolonie (dnes již jen Barentsburg)

Grønland

Svalbard

Fiskevernsonen
rundt Svalbard

Fiskerisonen
rundt Jan Mayen

Jan Mayen

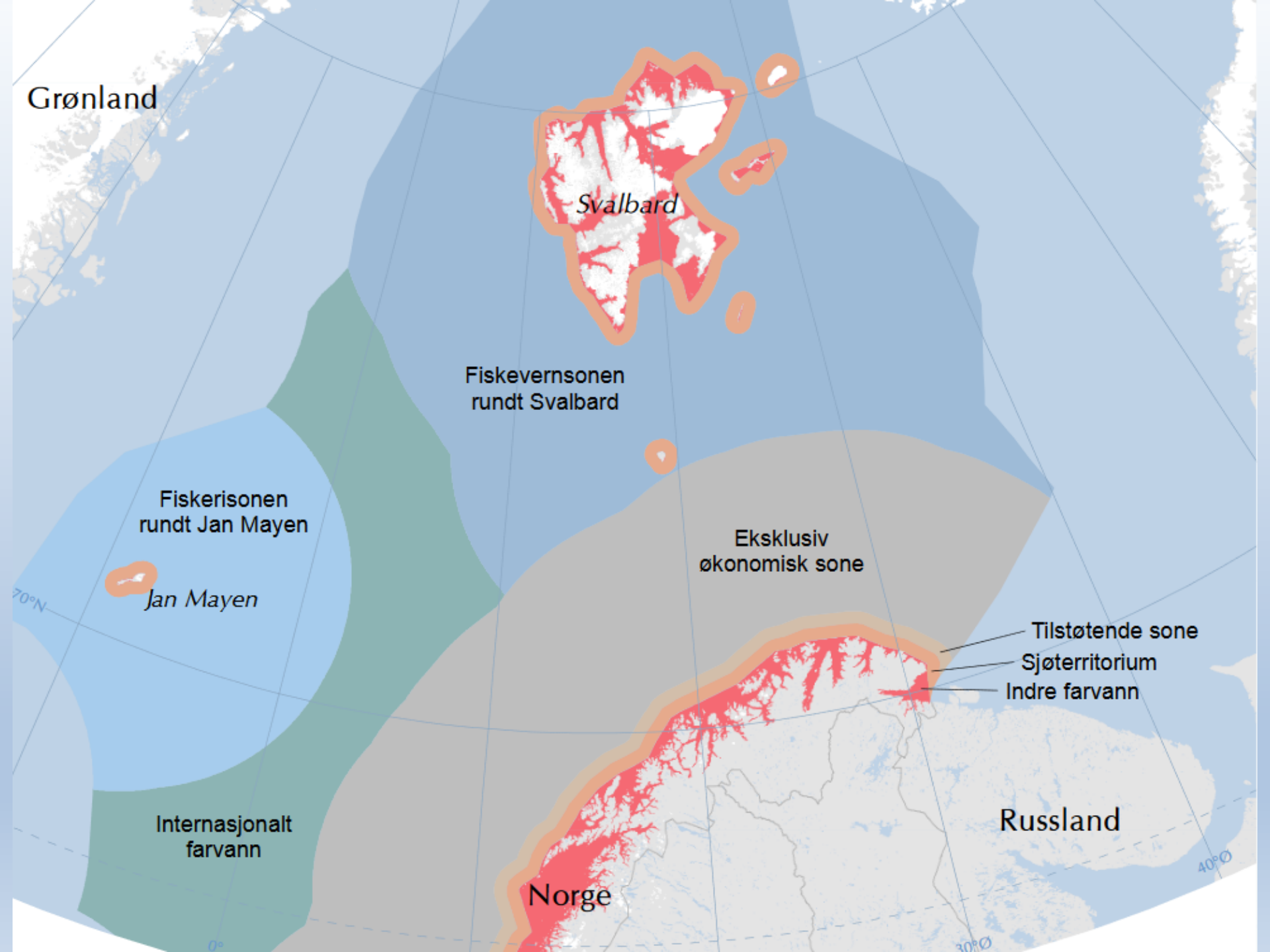
Eksklusiv
økonomisk sone

Internasjonalt
farvann

Tilstøtende sone
Sjøterritorium
Indre farvann

Norge

Russland

BJØRNØYA

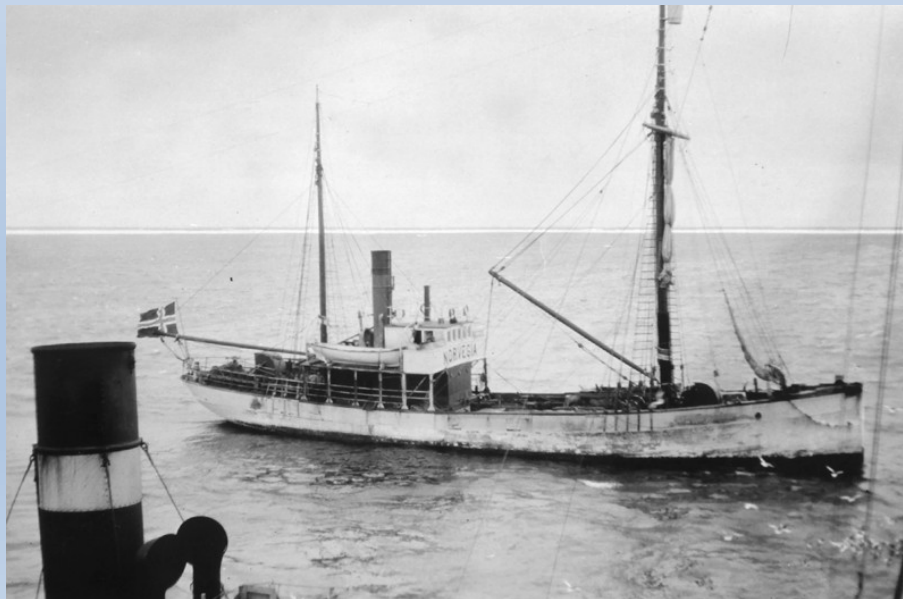
- Politicky součást Špicberk
- 1596 objeveno Barentsem – zahlédl plavajícího medvěda – Bjørnøya
- Nejvyšší hora Miseryfjellet – 535 mnm
- V minulosti využíván hlavně jako základna pro lov velryb, mrožů, ledních medvědů a podobně
- Statut ostrova dle Svalbardtraktaten
- V první polovině 20. století snahy o těžbu uhlí
- Vojenský a strategický význam – WWII a studená válka
- V dnešní době meteorologická stanice
- Omezený turismus – Přírodní rezervace
- Ptačí kolonie – 126 druhů

ANTARKTICKÁ ÚZEMÍ

- **Lars Christensen** – Norský rejdař a velrybář
  - Financoval a účastnil se expedic do Antarktidy na konci 20. let 20. století, během WWII finanční poradce na ambasádě ve Washingtonu, získal velké množství ocenění
- **Norvegia expedice** – 4 expedice za účelem výzkumu výskytu velryb v jižních mořích a kolem Antarktidy, používala se loď Norvegia, během posledních expedic využívání i letadla.
- Následovala Thorshavn expedice, zjišťování počtu velryb a mapování Antarktidy – hlavně z letadla

BOUVETØYA

- Ostrov obsazen v rámci první expedice Norvegia
- Jedná se o světově nejodlehlejší neobydlený ostrov (více než 1500 km k dalšímu neobydlenému ostrovu, 2200 km od jižní Afriky)
- Většina ostrova pokryta ledovcem
- Ostrov objeven na začátku 18. století, ale první vylodění až Christensen
- Přírodní rezervace, meteorologická stanice bez posádky
- Důležité místo pro velké množství živočišných druhů – savců i ptáků
- V rámci zákona z roku 1930 se ostrov stal zámořským departementem - Biland

PETER I ØY

- Pojmenován po Petru Velikém
- Ostrov pokryt ledem, takřka nepřístupný
- Objeven v první polovině 19. století, první vylodění a anexe proběhla až během druhé expedice Norvegia – 1929
- Od roku 1933 se jedná o Biland
- Součástí Antarktistraktaten a nároků Norska na Antarktické území

DRONNING MAUD LAND

- Mezi 20° západní a 45° východní šířky
- Připojeno k Norsku v roce 1939
- Vědecká stanice Troll – celoročně obývaná
- Slouží převážně k vědeckým účelům
- Součástí Antarktistraktaten – 1959 – Antarktida použitelná pouze k mírovým a vědeckým účelům

● ganzjährig bewohnt
○ im Sommer bewohnt

1000 km

© 2004 A. Barthelmeid - Nutzung unter den Konditionen der Creative Commons ShareAlike Lizenz